

Türev ürünlerin vergilendirilmesiyle ilgili olarak GİB'te yapılan tebliğ çalışmaları hakkında

BFS - 2011/11
İstanbul, 19.10.2011

Hali hazırda türev işlemlerin vergilendirilmesi, Gider Vergileri Kanunu (BSMV) ile konu hakkında Maliye Bakanlığından alınan münferit görüşler ve yargı kararları dikkate alınarak yapılmaktadır.

Bu konuda sektörde mevcut olan farklı uygulamaları ve yaklaşımları ortadan kaldırmak üzere Türkiye Bankalar Birliğinin (TBB) talebiyle, TBB Çalışma Grubu ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) yetkilileri arasında 2007 yılından bu yana ortak çalışmalara başlanmıştır. Çalışmaların sonucunda, türev işlemlerin vergilendirilmesi konusundaki belirsizliklerin giderilmesi, sektör genelinde standart bir uygulamaya geçilmesi, farklı yorumlamalardan kaynaklanan vergisel risklerin ortadan kaldırılması konularında GİB ile ortak bir noktada anlaşmaya varılması amaçlanmaktadır. Bu çalışmalarda sürecin sonlarına yaklaşılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Çalışmalar kapsamında 2009 yılı itibariyle GİB tarafından oluşturulan tebliğ taslağında büyük ölçüde mutabakat sağlanmış olmasına rağmen, son dönemlerde GİB'in güncellediği taslağın 2009 yılında mutabakata varılmış olan taslaktan tamamen farklı bir yapıda oluşturulduğu görülmüştür. GİB tarafından hazırlanan son taslak tebliğdeki açıklamalar bu günkü uygulamalardan oldukça farklı olup, yürürlüğe girdiğinde piyasaları/ fiyatlamaları oldukça etkileyecek niteliktedir.

GİB'in türev işlemlerin vergilendirilmesiyle ilgili son taslağındaki yaklaşımı aşağıdaki gibidir:

- 1. “Forward işlemlerinde sözleşme dolayısıyla lehe alınan paralar BSMV'ye tabidir. Döviz / döviz veya döviz /TL değişimine dayalı forward işlemleri kambiyo işlemi olarak değerlendirilmemektedir.”**

Bugünkü uygulamada forward işlemleri kambiyo işlemi olarak yorumlandığından arbitraj istisnasına girdiği düşünülerek vergiye tabi tutulmamaktadır.

- 2. “Para swaplarında yapılan işlemler borç alıp verme işlemi olduğundan lehe alınan ve faiz olarak hesaplanan tutarlar BSMV' ye tabidir.**

Bugünkü uygulamada swap işlemlerinin arbitraj istisnasına girdiği yorumu nedeniyle vergiye tabi tutulmamaktadır.

- 3. “Faiz swaplarında sözleşme gereğince faiz değişimlerinin yapıldığı tarihlerde alınan ve ödenen faizlerin netleştirilmesiyle bulunacak lehe tutar BSMV' ye tabidir.”**

Bir önceki tebliğ taslağında, sözleşme bazında vade sonunda net gelir varsa BSMV ödenmesi şeklinde mutabık kalınmıştır.

4. “Opsiyonlarda alınan opsiyon primleri ile ödenen opsiyon primleri **netleştirilmemekte** ve ayrıca iki taraflı hedge opsiyonlarda elde edilen kazanç ile aynı tutardaki zarar da **netleştirilmemekte, sadece gelir kısımları dikkate alınarak BSMV hesaplanmaktadır.**”

Bu konuda eskiden beri savunduğumuz görüş, sadece lehe kalan net opsiyon primi üzerinden BSMV hesaplanmasıdır.

Arkan & Ergin